

หน่วยงานรับผิดชอบ

ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ
ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

คณะที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยสิทธิ์ ต่านกิตติกุล (คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์)
รองศาสตราจารย์ เสนอ นิลเดช
รองศาสตราจารย์ ฤทัย ใจจงรัก
รองศาสตราจารย์ อนุวิทย์ เจริญศุภกุล
รองศาสตราจารย์ สมคิด จิระทัศน์กุล
รองศาสตราจารย์ สมชาติ จิ่งสิริอารักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาทิศ ชูแสง
อาจารย์ ดร. ประเวศ ลิ้มปริงชี
อาจารย์ วนิดา พึ่งสุนทร

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร. พินัย สิริเกียรติกุล

กองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันดี พินิจวรสิน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร. เชษฐ ติงสฤษดิ์ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ดร. โดม ไกรปกรณ์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร. มาลินี คุ่มสุภา คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาจารย์ ดร. วิญญู อาจรรักษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ ดร. ชมชน พูลสินไพบูลย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โชติมา จตุรวงศ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ ดร. ประติมา นิ่มเสมอ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พิสูจน์อักษร

ซินดนัย ไม้เกตุ และ พิเชฐ ธิดา

จัดรูปเล่ม

ศศิธร โตวินัส

ออกแบบปก

พัชรพงศ์ กุลกาญจนาชีวิน

ออกแบบโลโก้

หัตพร วุฒินันท์

พิมพ์เมื่อ ธันวาคม 2558

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ ภาพพิมพ์

296 ซ.อรุณอมรินทร์ 30 ถ.อรุณอมรินทร์
บางยี่ขัน บางพลัด กรุงเทพฯ 10700
โทร. 02-433-0026-7, 02-433-8586
ISSN 1686-1841

หน้าจั่ว

ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย

วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
กำหนดออกภายในปี 2559

จุดมุ่งหมายและขอบเขต (Aim and Scope)

วารสารหน้าจั่ว มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางความรู้และความคิดใหม่ๆ ในสาขาวิชาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย มุ่งเน้นการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางให้นักวิชาการ ผู้รู้ นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในสาขาวิชาดังกล่าวในการนำเสนอผลงานทางวิชาการสู่สาธารณะ โดยวารสารมีขอบเขตนี้อาสาทางวิชาการที่สนใจใน 4 สาขา คือ ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม, การอนุรักษ์สถาปัตยกรรม, สถาปัตยกรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสถาปัตยกรรมไทย

เปิดรับพิจารณาบทความ หน้าจั่ว ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย

ขอเชิญนักวิชาการทั้งระดับสมัครเล่นและมีอาชีพส่งบทความวิชาการเพื่อพิจารณาลงวารสารหน้าจั่ว ประจำปี 2559

เปิดรับต้นฉบับ นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ปิดรับต้นฉบับ 30 เมษายน 2559

แจ้งผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ มิถุนายน 2559

ตีพิมพ์วารสาร ภายในปี 2559

การส่งบทความ ส่งต้นฉบับถึง อาจารย์ ดร. พินัย สิริเกียรติกุล
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
31 ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
หรือส่งมาที่ archihistoriography@gmail.com

ข้อแนะนำสำหรับผู้สนใจนำเสนอบทความลงวารสาร

1. ต้นฉบับ 2 ชุดพร้อมแผ่นซีดี ความยาว 12-15 หน้า พร้อมบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ในกรณีที่บทความมีภาพประกอบ กรุณาสแกนรูปแยกต่างหาก โดยมีความละเอียดไม่น้อยกว่า 300 dpi
3. บทความที่เป็นงานแปลหรือเรียบเรียงต้องอ้างที่มาโดยละเอียด
4. บทความที่ผ่านการพิจารณาและได้รับการตีพิมพ์ ผู้เขียนจะได้รับวารสารเป็นอภินันทนาการจำนวน 2 เล่ม
5. บทความที่เคยตีพิมพ์แล้ว ทางกองบรรณาธิการจะไม่รับพิจารณา

การนำข้อความใดๆ ไปพิมพ์เผยแพร่ต้องแจ้งให้กองบรรณาธิการวารสารทราบ และต้องได้รับอนุญาตจากผู้เขียนตามกฎหมายลิขสิทธิ์

ผลการศึกษา บทสรุป ตลอดจนความคิดเห็นใดๆ ในวารสารนี้ เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน มิใช่ความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการและคณะทำงานแต่อย่างใด

อ่านและสืบค้นวารสารฉบับย้อนหลังได้ที่ www.tci-thaijo.org/index.php/NAJUA

**ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวารสารหน้าจั่ว
ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและ
สถาปัตยกรรมไทย ฉบับที่ 12**

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานผลิตวารสาร

ก่อเกียรติ ทองผุด

สำนักสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร. กัจจกร หลุยยะพงศ์

คณะนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์ ดร. จาตุรงค์ โพคะรัตน์ศิริ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิรพัฒน์ ประพันธ์วิทยา

ภาควิชาศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน

ประเภทวรรณศิลป์ สาขาด้านติภาษา

จิราภรณ์ อรัณยะนาถ

ที่ปรึกษาสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้

แห่งชาติ (สพร.)

อาจารย์ ดร. ชมชน พูลสินไพบูลย์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ ดร. ตี๋ก แสนบุญ

คณะศิลปประยุกต์และการออกแบบ

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ศาสตราจารย์ ดร. ธงชัย วินิจจะกุล

Department of History, University of

Wisconsin-Madison, USA

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิรศรี โปหาทอง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ ดร. มาลินี คุ่มสุภา

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รวิวรรณ โอฬารรัตนมณี

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร. รุ่งโรจน์ ภิรมย์อนุกุล

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ดร. วสุ โปษะนันท์

สำนักสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันดี พินิจวรสิน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาจารย์ ดร. วิญญู อัจฉริยา

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ วิวัฒน์ เตมียภัณฑ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ศาสตราจารย์พิเศษ ศรีศักร วัลลิโภดม

มูลนิธิเล็ก-ประไพ วิริยะพันธุ์

ศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ชัย สายสิงห์

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

รองศาสตราจารย์ ดร. ศานติ ภักดีคำ

คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ สุวิทย์ จิระมณี

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ อรศิริ ปาณินท์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Dr. Donald Ellsmore

PO Box 29 Emerald Victoria 3782

Australia

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในหน่วยงานผลิตวารสาร

(คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วังท่าพระ)

รองศาสตราจารย์ ชชาติ ประกิตนันทการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โชติมา จตุรงค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐวุฒิ ปรีทยานิตย์

รองศาสตราจารย์ ดร. ต้นข้าว ปาณินท์

รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ อินพันทัง

รองศาสตราจารย์ สมชาติ จิงสิริอารักษ์

รองศาสตราจารย์ สิทธิพร ภิรมย์รัตน์

สารบัญ

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ	การศึกษาระบบโครงสร้างศาลาการเปรียญ
04	วัดใหญ่สุวรรณาราม
บทบรรณาธิการ	ปองพล ยาศรี
06	224
คฤหาสน์นันทโกตใต้เศรษฐกิจ ภูมิพนาชู อินเดีย	วิวัฒนาการการผังเมืองของประเทศไทย
โชติมา จตุรวงศ์ และ อนุวิทย์ เจริญศุภกุล	ปานปั่น รองทานาม
10	250
การเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ศาสนสถานประจำ	วิวัฒนาการของเมืองสมุทรปราการ :
อโรคยาศาลในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จากเมืองป้อมปราการสู่เมือง “กิ่งสมัยใหม่”
วิโรจน์ ชีวาสุขถาวร และ อรศิริ ปาณินท์	โดม ไกรปกรณ์
46	272
อ่านใหม่-มองใหม่ :	เลอ คอรับูซิเอร์ และการวางผังเมือง
ปีสถาปนาพระศรีรัตนมหาธาตุอยุธยา	“แพลนโอบุส” สำหรับเมืองอัลเจียร์
เกรียงไกร เกิดศิริ	ศุภาศัย วงศ์กุลพิศาล
70	288
บ้านพักอาศัยพื้นถิ่นในชุมชนริมน้ำภาคกลาง	สถาปัตยกรรมวัดราชสิทธิาราม
ของประเทศไทยกับความสามารถ	สุธี เวสาร์ชกิตติ
ในการรับมือกับน้ำท่วมในปัจจุบัน	312
ประติมา นิมเสมอ และ ธาริณี รามสูต	การสันนิษฐานรูปแบบสถาปัตยกรรม
98	มณฑลพระสี่อิริยาบถ
เรือนแพบก ภูมิปัญญาการอยู่อาศัยในพื้นที่	วัดพระสี่อิริยาบถ จังหวัดกำแพงเพชร
น้ำหลาก อำเภอศรีรัตนคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ศิริบุญย ดิสริยะกุล
ธนสันต์ เทพรัตน์	330
120	วัดธรรมยุติกนิกายในจังหวัดอุบลราชธานี
เหตุผลของฝาดาก	สุพัตรา ทองกลม
บุญชัย ขยายเกียรติกำจร และ อรศิริ ปาณินท์	354
140	หอธรรมศิลป์ล้านนา
สถาปัตยกรรมเครื่องยอด “ทรงจอมแห”	เจษฎา สุภาศรี
ว่าด้วยหลักวิชา เส้น รูป และความรู้สึก	384
: กรณีศึกษา “ยอดบุษบก-มณฑป”	
บุญยกร วชิระธีรชัย	
158	